

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izjemni nedelje in praznika. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA. Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENJE, Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomákov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Zasedanje v Bukarešti zaključeno:

Sklepi konference Balkanske zveze

Države Balkanske zveze hočejo podvzeti vse za vzpostavitev zaupanja polnega sodelovanja na podlagi popolne enakopravnosti in absolutnega spoštovanja njihovih mej

Bukarešta, 23. febr. e. Konferenca stalnega sveta Balkanske zveze je bila večeraj zaključena. V političnih in diplomatskih krogih poudarjajo, da je poleg utrditve soglasne volje, da se nadaljujejo prizadevanja v duhu dosedanjih politike Balkanske zveze na kategoričen način precizirala naslednje stališče:

V pogledu odnosov z Bolgarijo je podala dokaz trdne volje članice Balkanske zveze, da ne opuste ničesar, kar bi pripomoglo k iskrenemu sodelovanju vseh držav Balkanskega polotoka, ki pa je možno samo v določenem okviru ob polnem spoštovanju sedanjih mej. O drugih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, komuniste ne govori mnogo, toda dopolnilne izjave zunanjih ministrov so bile podane pač z namenom, da ustvarijo popolno sliko stvarnosti. Lahko se sklepa, da ostaja kot stalni cilj Balkanske zveze tudi po konferenci v Bukarešti zvestoba splošne miru, budna skrb za lastne interese, podpiranje vseh prizadevanj za omilitje napetosti in za zblizanje narodov, popolna lojalnost napram skupnemu idealu neodvisnosti in obrambi reda, ki omogoča vsaki izmed štirih držav, da izvršuje svojo posebno nacionalno mislijo, zajamčenje nedotakljivosti sedanjih mej in najaktivnejše sodelovanje pri reševanju balkanskih gospodarskih vprašanj.

Po zaključni seji je rumunski zunanji minister Gafencu prečital novinarjem naslednji komunikat:

Stalni svet Balkanske zveze se je sestel v Bukarešti 20. in 22. februarja 1939 pod predsedstvom rumunskega zunanjega ministra Gafencu. Grčijo je zastopal predsednik grške vlade in zunanji minister Metaxas, Turčijo zunanji minister Sarad-

zogl, Jugoslavijo zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković.

Clani stalnega sveta Balkanske zveze so proučili sedanjí mednarodni položaj ter podrobno izmenjali misli o vprašanjih, ki se tičejo interesov držav Balkanske zveze. Ugotovili so soglasno, da imajo enako naziranje o sedanjem političnem položaju in glede politike, ki jo vodi Balkanska zveza, globoko vdana idealu miru že od svoje ustanovitve.

Stalni svet je ponovno potrdil tesno solidarnost, ki drži članice Balkanske zveze, ter poudarja soglasno voljo, da nadaljuje svoje delo v istem duhu. V tem pogledu je imel priliko pozdraviti sporazum, ki je bil sklenjen 31. julija 1938 v Solunu. Ta sporazum prita na očiten način krepko voljo držav članic Balkanskega polotoka, da ne zanemarijo ničesar, kar bi moglo dovesti do zaupanja polnega sodelovanja med državami Balkanskega polotoka na podlagi popolne enakopravnosti in absolutnega spoštovanja njihovih mej.

Stalni svet je odobril sklepe gospodarskega sveta Balkanske zveze, sprejete na njegovem zadnjem zasedanju v Carigradu meseca aprila 1938. in izrazil svoje veliko upanje, da bo redno sedmo zasedanje gospodarskega sveta, ki bo v Bukarešti aprila meseca 1939, dovolilo, da se še bolj okrepe gospodarske vezi med državami Balkanskega polotoka in da se izpolni njihova neposredna prometna zveza med njimi. Prihodnje redno letno zasedanje stalnega sveta bo februarja 1940 v Beogradu. Ko je bilo prebrano uradno poročilo o delu konference stalnega sveta Balkanske zveze, je rumunski zunanji minister Gafencu pripomnil, da tole: Clani stalnega sveta so sklenili v načelu, da se de jure

prizna vlada generala Franca. Vsaki državi je dane v svobodno izbiro, da določi po svojih razmerah način za to priznanje.

Razhod zunanjih ministrov

Bukarešta, 23. febr. e. Predsednik grške vlade Metaxas, jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar Marković, turški zunanji minister Sukri Saradzoglu so sredi ob 23.30 s posebnim vlakom odpotovali v Beograd. Na postaji so se poslovili od njih podpredsednik rumunske vlade Arman Calinescu, zunanji minister Gafencu, uradniki zunanega ministrstva in predstavniki tiska. Posebni vlak bo prispel v Beograd drevi ob 18. Predsednik grške vlade Metaxas bo takoj nadaljeval potovanje v Solun, turški zunanji minister Saradzoglu pa bo ostal 24 ur v Beogradu kot gost naše vlade.

Odmevi v tisku

Carigrad, 23. febr. e. Ves turški tisk se obširno bavi s konferenco Balkanske zveze v Bukarešti in ji pripisuje največji pomen. List »Tan« piše: Mislamo, da je prišel trenutak, da se odpravijo meje med balkanskimi državami. Balkanska zveza je pozitivna potrditev petletnih izkušenj. Ves ta čas so gospodarski, politični in novinarski Balkanske zveze na svojih sestankih razpravljali o splošnih vprašanjih in iskali pota, da se bolj poglobijo politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje svojih držav. Balkanska zveza se je razvijala, je dozorevala in napravila pot k dosegu ciljev, ki si jih je zastavila. Edina ovira od vsega začetka je bilo nasprotje Bolgarije, toda dogodki so tudi njo naučili, da je le v sodelovanju njena rešitev. Predsednik bolgarske vlade dr. Kjuzevanov je ponovil naše

mu zunanemu ministru na poti preko Sofije v Bukarešto izjavo, ki jo je podal pred meseci v sobranju. Jugoslavija, ki si je prizadevala, da bi tudi Bolgarija stopila v Balkansko zvezo, je že prej forsirala to idejo in tudi ni misliti, da bi ji Grčija nasprotovala. Pod takimi pogoji je dana prilika, da se odpravijo naše meje in da se iz Balkana napravi ena sama ogromna trdnjava s 70 milijoni ljudi.

Atene, 23. febr. e. Ves grški tisk je spremljal z največjo pozornostjo zasedanje Balkanske zveze v Bukarešti. List »Proia« poudarja enotnost naziranja, ki se je manifestirala že v prvih početkih, kakor tudi soglasno pripravljenost, da se ohrani politika, ki je rodila ugodne rezultate za članice Balkanske zveze, kakor tudi za evropski mir. Balkanska zveza ni skupina, ki je nastala zaradi propagandne politike, temveč je rezultat evolucije in dozorevanja, pospešene po evropskih dogodkih zadnjih let. Njen miroljubni značaj podvojuje njeno moč. Listi potrjujejo tudi stik med državami članicami Balkanske zveze in Bolgarijo, ki sicer ni v Balkanski zvezi, ki pa se po solunskem paktu smatra sama kot pripadnica enotne balkanske družine. List opozarja na izjavo Kjuzevanova in pravi na koncu: Balkanska zveza postaja po vsakem sestanku njenih zunanjih ministrov močnejša, kar v veliki meri povečuje njen prestiž v tem delu stare Evrope, kjer je dokončno stabiliziran mir.

Gafencu pojde v Varšavo

Bukarešta, 23. febr. e. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo rumunski zunanji minister Gafencu v začetku marca obiskal Varšavo.

Francija se ne bo nikdar vdala grožnjam

Ljubezen do miru ni znak slabosti ali strahopetnosti

Pariz, 23. febr. e. Na banketu, ki je bil večeraj v ameriskem veleposlaništvu v proslavo obletnice rojstva Georga Washingtona, je govoril tudi min. predsednik Daladier. Njegov govor so prenašale vse angleške in ameriške postaje. Daladier je najprej izrazil spoštovanje spomenu Washingtona in podčrtal tesne zveze, ki spajajo ameriški in francoski narod, kajti vodi ju duh pravičnosti in svobode, kakor je vodil tudi velikega Washingtona pri vseh njegovih delih. Tako Francoski kakor Američani so prežeti z miroljubno voljo in upanjem, da bo naposled le zmagal mir in da bo odstranjena nevarnost vojne. Francoski in Američani imajo v stvari eno in isto politiko, namreč politiko ohranitve miru. Mi stremimo za mirom, ker smo demokraciji, toda prav zato, ker smo demokraciji, ne bomo nikdar pristali na kak nečasten mir. Smo odločni nasprotniki vojne, ker smo dovzetni, občutljivi in zbrani ljudje. Zaradi česar ne želimo, da se ponovijo absurdni zločini in se po nepotrebnem žrtvujejo ljudje. Nočemo tudi, da se svet spremeni v razvaline. Vemo, da se v vojno ne da doseči nikak trajna rešitev katerekoli vprašanja, kljub temu pa ne bomo nikdar pristali na kakršnokoli odstopitev. Mir in svoboda sta za nas nerazdvojni. Nikdar ne bomo streljali za enim, da žrtvujemo drugo. Naša ljubezen za mir ni izraz slabosti ali strahopetnosti, temveč je posledica odločnosti in preudarnosti. To naše naziranje je krona vseh misli in naporov svobodnih in pravičnih ljudi. Zelim mir in sredstva, s katerimi se dosega, niso orožje in uporaba sile, razen, če gre za obrambo pravic. Iz vseh teh razlogov moramo v teh težkih razmerah ostati modri in zbrati svoje moči, da se ubranimo groženj in napadalcem, pa naj pridejo od katerekoli strani. Francija se ne bo nikdar

udala grožnjam in napadom in ne bo dovolila, da se njeno ozemlje okrne. Toda Francija je vedno pripravljena za sodelovanje z vsemi, ki so iskreno za zmanjšanje oboroževanja, v tem trenutku pa ostane naša sijajno opremljena vojska za nas neprehoden branik. Pridružujemo se vsem akcijam za mir. Nimamo tudi nobene potrebe, da bi se vezali s pogodbami in obljubami in da se medsebojno obvezujemo, kadar pa gre za obrambo istih ciljev, svobode in pravice, takrat smo složni!

Na koncu se je Daladier zahvalil predsedniku Rooseveltu in mu čestital, ker vodi tako politiko miroljubnosti. Francoski narod mu tudi to pot izkazuje vso hvalnost in ljubezen.

Chamberlain o angleških žrtvah za oborožitev

London, 23. febr. e. Ministrski predsednik Chamberlain je na polemike, ki so nastale v domačem in tujem časopisu o oboroževanju Anglije in o ogromnih vsotah, ki so določene za oboroževanje, izjavil, da je Anglija z lahkoto žrtvovala milijarde za oboroževanje in ji je pri tem z razumevanjem pomagal ves narod. To je dokaz, da je Anglija tako bogata, da lahko žrtvuje za splošne interese milijarde, ne da bi bil s tem prizadet njen kredit in ne da bi taki izdatki imeli slabe posledice za njeno valuto.

Nove angleške vojne ladje

London, 23. febr. e. V angleških ladjedelnicah bodo letos poleg drugih manjših vojni ladij zgradili še dve veliki vojni ladji po 40.000 ton s topovi kalibra 406 mm. Poleg dreadnoughta, ki je bil v torek splovljen iz londonskih ladjedelnic ob prisotnosti kralja in kraljice, bo v kratkem dograjena še ena taka vojna ladja.

Francoska pogajanja s Francom

Odločitev o priznanju španske nacionalistične vlade bo padla v soboto

Saint Jean de Luz, 23. febr. br. Senator Berard, ki se je zadnje dni mudil v Saint Jean de Luzu, je imel večeraj ponovno razgovor z delegatom francoskega zunanjega ministrstva Saintom. Po tem razgovoru je novinarjem izjavil, da bo francoska vlada bržkone v soboto definitivno sklepala o definitivni ureditvi odnosov z vlado generala Franca. Njegova naloga je bila, da odpravi vsa nesporazumjenja, poudariti pa mora, da Francija za svoje priznanje nacionalistične vlade ni postavila nikakega pogoja in da se za to priznanje z generalom Jordanom niti ni pogajal.

Popoldne je senator Berard preko Iru-na odpotoval nazaj v Burgos. Ponoči se je vrnil tja iz Barcelone tudi nacionalistični zunanji minister general Jordano. Sestati bi se morala v Burgosu že sredi, a je razgovor bil odgojen na danes. Madrid, 23. febr. e. Vrhovno poveljstvo republikanske vojske je večeraj popoldne izdalo komunikat, v katerem ugotavlja, da so netočne vesti o neredih v Madridu. V republikanskem glavnem mestu vlada absoluten mir. Mir je zagotovljen tudi v bodoče sprito čuta odgovornosti, ki ga kaže ju-naški španski narod.

Atentati v Šanghaju

Razburjenje v japonski javnosti zaradi teroristične akcije kitajskih nacionalistov

Tokio, 23. febr. br. Poslednji incidenti v šanghajski mednarodni koncesiji so izzvali v Tokiju veliko vznemirjenje. Japonski listi so davi objavili poročila, v katerih ogorčeno napadajo mednarodno upravo šanghajskih koncesij, češ, da premalo skrbi za red in mir na svojem področju ter se svojo malomarnostjo škoduje japonskim in kitajskim interesom. Listi zahtevajo, naj vlada energično intervenira pri teh oblastih. Japonske oborožene sile bi morale v bodoče same poskrbeti za varnost življenja in imetja Japoncev in Japoncem naklonjenih Kitajcev v Šanghaju. Listi ugotavljajo, da je bilo letos v Šanghaju izvršenih že 16 terorističnih atentatov. Obenem objavljajo tudi kratka poročila o snočnjem dogodku v mednarodnem delu Šanghaja, kjer je prišlo do nemirov in je bilo več ušlužbenecv kitajske vlade v Nankingu napadenih ter ranjenih. Eden izmed njih je poškodban podlegel.

Zaradi zadnjih atentatov v Šanghaju je japonski zunanji minister Arita v poslanski zbornici z ogorčenjem izrazil svoje nezazpoloženje in sporočil, da je japonska vlada

pri guvernerju mednarodnih koncesij v Šanghaju Franklinu energično protestirala zaradi umora kitajskega državnika Marki Lija in ostalih atentatov, ki so bili izvršeni v zadnjih dneh. Izjavil je, da je bilo večeraj 10 japonskih mornarjev poslanih v italijanski del koncesij, da bi pomagali italijanskim policijskim oblastem pri zasledovanju teroristov, ki so snoči napadli kitajske policijske uradnike.

Dejansko je bil večeraj japonski generalni konzul v Šanghaju Miura v spremstvu dveh vojaških zastopnikov pri Franklinu in protestiral zaradi zadnjih dogodkov, obenem pa postavil nekaj zahtev japonske vlade za boljše organizacijo reda in varnosti na koncesijskem področju. V Šanghaju pa ugotavljajo, da so bile te zahteve mnogo skromnejše, kakor so jih davi napovedali japonski listi.

London, 23. febr. e. Reuter poroča iz Sangaja, da so bile zaradi ponavljajočih se atentatov v mednarodni koncesiji prirejene velike racije, pri katerih je bilo aretiranih nad 200 sumljivih oseb. Po zaslišanju pa so bili vsi aretiranci izpuščeni.

Cianov obisk v Varšavi

Poljski tisk o sodelovanju z Italijo v Podunavju

Rim, 23. febr. AA. Minister za zunanje zadeve grof Ciano bo odpotoval drevi na uraden obisk v Varšavo, kamor bo prispel 25. t. m.

Varšava, 23. febr. e. Kakor znano bo prišel italijanski zunanji minister v soboto na uradni obisk v Varšavo. Še pred kratkim so govorili, da bo odtod odpotoval v Berlin na sestanek z Ribbentropom, to namero pa je sedaj opustil.

Razgovorom z italijanskim zunanjim ministrom v Varšavi pripisujejo odgovorni politični krogi velik pomen, posebno po spremembi vlad v Jugoslaviji in Madžarski. Poljski listi objavljajo poročila iz Rima, v katerih ugotavljajo, da Italija, Nemčija in Poljska dominirajo sedaj v srednji Evropi in da jim bo sporazumno mogoče vplivati tudi na končno ureditev odnosov med Madžarsko na eni ter Rumunijo in Jugoslavijo na drugi strani. Varšava, 23. februarja. b. »Warszawski Dziennik Narodowy« objavlja članek poljskega poslanika v Rimu Kozickega o bližnjem obisku italijanskega zunanjega ministra v Varšavi. Poslanik poudarja med drugim: »Fašizem je začel zmagovit pohod narodnih struj v Evropi. Mussolini je v nekaj letih znal spremeniti duha italijanskega naroda in je prenovil vse politično in gospodarsko življenje Italije. Fašizem je realiziral velike stvari bodisi za Italijo, bodisi za Evropo, kateri je dal osnove novega socialnega reda. Poljska, katere interesi niso nikdar bili v nasprotju z italijanskimi, zna ceniti itali-

janski doprinos civilizaciji. Fašizem je preganjal boljševizem iz Španije in je s tem rešil Evropo. Vladni list »Kurier Warszawski« poudarja med drugim, da so poljski in italijanski interesi istovetni v podunavskem bazenu in bodo zato varšavski razgovori med Beckom in Ciano koristni za obe državi, ki jima je pravični mir skupni cilj.

Snežne razmere

Poročilo tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 23. II. 1939

Kranjska gora 810 m: —9, solčno, 25 cm snega, sren, mirno.
Ratoče-Planica: —7, solčno, 30 cm snega, sren, skakalnice uporabne.
Planica Slatna 950 m: —8, solčno, 40 cm snega, sren, mirno, drsališče uporabno.
Pet Petelinjek 1440 m: —7, solčno, 50 cm snega, osojno prišč, prisojno pokopneva.
Poljuka 1500 m: —7, solčno, 5 cm prišč, 70 cm podlage, mirno.
Bohinj »Zlatorog« 530 m: —5, solčno, 15 cm snega, sren, mirno.
Dom na Komni 1520 m: —12, solčno, 170 cm snega, prišč.
Dom na Vogu 1540 m: —9, solčno, 170 cm snega, prišč.
Senjorjev dom 1522 m: —5, delno oblačno, 60 cm snega, prišč.

Politični obzornik

Stojadinovičevi amandmani

»Obzora« je objavil 21. t. m. članek pod naslovom »Stojadinovičevi amandmani«, v katerem ugotavlja, da je hotela Stojadinovičeva vlada z že pripravljenimi amandmani razveljaviti celo vrsto zakonskih in ustavnih določb. Tako je hotela razveljaviti člen 18. državne ustave, ki daje vsakemu državljanu pravico, da lahko civilno ali kazensko zasleduje vsakega drž. nameščenca, ki mu je s svojim delovanjem povzročil kako škodo. Takšna tožba bi bila v bodoče možna samo, ako bi to v roku 3 mesecev izrecno dovolil minister notranjih del. Ako bi v tem roku ne bilo ministrskega dovoljenja, bi se tožba ne mogla vložiti. Drugi amandman je določal: Ako bi kak državni ali banovinski nameščenec kritiziral obstoječi režim ali postopanje vlade in njenih članov, jih žalil ali omalovaževal, bi se disciplinsko kaznoval ali z zmanjšanjem aktivnih prejemkov od 20 do 50 odst na mesec za čas do 10 let, ali z upokojitvijo z zmanjšanjem penzijskih prejemkov od 20 do 50 odst na mesec za dobo do 10 let ali v težjih primerih z odpustom iz službe. Te kazni bi naj veljale tudi za upokojenke. Pritožbe bi bile mogoče samo na državni svet. Ako bi državni svet pritožbe ne rešil v 2 mesecih, bi postala kazen izvršna. Vse te določbe bi veljale tudi za sodnike. Tretji amandman je določal: Sreski načelnik lahko naloži globoko 500 do 1000 din županu, obč. odborniku ali uslužbencu, ako se brezpogojno ne pokori odredbam oblasti in ukazom sreskega načelnika. Pritožba bi bila mogoča samo na bana in nič več na upravno sodišče. Iz istih razlogov lahko ban tudi odstavi župana in razpusti obč. odbor. Pritožba je dovoljena samo na ministrstvo notranjih del, ne bila bi pa dopustna, kakor do sedaj, na upravno sodišče. Nove volitve bi ne bilo treba razpisati v roku 2 mesecev, marveč šele po 2 mesecih, ako prenehajo okoliščnosti, ki so povzročile razpust občinskega odbora, kar bi lahko seveda trajalo več let, ker bi bila presoja o vzrokih dana na svobodno presojo sreskega načelnika. Četrty amandman je odredjal: Ban bi lahko po svobodni oceni odstavil občinske nameščenice in na njih mesta imenoval druge, ne da bi odstavljenec imel pravico do kakršnekoli pritožbe. Peti amandman je določal: Minister notranjih del lahko izreka kazen do 30 dni zapora ali 5000 din globe, ban do 20 dni zapora ali 3000 din globe in sreski načelnik do 10 dni zapora ali 1500 din globe. Kazen bi naj bila takoj izvršna, pritožba na upravno sodišče pa nedopustna. Šesti amandman se je nanašal na tisk: Vsaka tiskarna mora vsako tiskovino v 6 izvodih dostaviti drž. tožnici, Nobena tiskovina se ne sme prej razpečevati, dokler ne da za to pismene dovoljenja drž. tožnice. Poseben amandman se je nanašal na ustavljenje dnevnikov, tednikov in drugih periodičnih listov. Ustavljenje je bilo zelo olajšano.

Bethlenov poziv Mussoliniju

Budimpešta, 23. febr. h. Po vesteh iz Londona je bivši min. predsednik in vodja madžarskih veleposelstnikov in veleindustrijev grof Stefan Bethlen poslal italijanskemu min. predsedniku Mussoliniju poziv, v katerem pravi, da je treba rešiti madžarsko neodvisnost pred nemško ekspanziviteto. V izjavi budimpeštanskemu zastopniku lista »Corriere de la Sera« je grof Bethlen dejal med drugim, da je izredno zadovoljen, ker namest sedanjim min. predsednik grof Teleky še poglobljuje odnose med Italijo in Madžarsko. Zaradi teh izjav bivšega predsednika madžarske vlade so bili pozvani listi, da jih ne smejo objaviti niti ne komentirati.

53 milijonov za ameriška pomorska oporišča

Washington, 23. februarja. AA. Pri večerajši razpravi o kreditu 53 milijonov dolarjev za nova pomorska oporišča, med katerimi je tudi otok Guam, je predsednik odbora za mornarico Windson izjavil, da Zedinjene države smatrajo, da morajo z avtoritativnimi državami govoriti v odločnem tonu. Z ozirom na to Zedinjene ameriške države sporočajo svetu, da ne bodo dopustile, da bi jih kdo uničil. Neki poslanec je pripomnil, da bi utrjevanje otoka Guama pomenilo sunek v japonski vrat in da bi to moglo dovesti do vojne. Windson je odgovoril, da je strateški položaj tega otoka v zahodnem delu Tihga oceana največje važnosti za obrambno politiko Zedinjenih držav.

Politična amnestija v Litvi

Kovno, 23. febr. br. Litovski predsednik Smetona je za 21. obletnico litovske republike amnestiral 67 političnih kaznjencev. Med njimi je tudi 18 klajpedskih Nemcev.

Borzna poročila.

Curth, 23. februarja. Beograd 10. Paris 11.64, London 20.60, New York 439.5625, Bruselj 73.95, Milan 23.125, Amsterdam 234.75, Berlin 176.30, Praga 15.05, Varšava 83, Bukarešta 3.37.

Socialno skrbstvo v Mariboru

V letošnjem proračunu je določenih za socialno skrbstvo 4.573.490 din ali 281.720 din več kakor v lanskem

Maribor, 22. februarja

Socialno skrbstvo tvori važno postavko vsakega sodobnega mestnega proračuna. Ta postavka izkazuje v novem proračunu mariborske mestne občine za leto 1939-40, ki je že potrjen, 4.573.490 din, je torej višja za 281.720 din napram proračunu za leto 1938-39. Zanimiva je slika posameznih postavk:

Starostno skrbstvo: 477 siromašnih oseb prejema stalne mesečne podpore po 50 do 500 din, skupno 526.720 din. Izredne podpore 500 tisoč din, 32 oseb v hiralnicih v Ptuju, Muretnicah, pri Sv. Jožefu v Ljubljani in v zavodu sv. Terezije v Ponikvah stane mariborsko mestno občino po 11.50 do 15 din dnevno, skupno 161.170 din. Pri mestni oskrbnici so sledeči izdatki: plačila osebju letno 23.400 din, hrana 180 osebju po 6 din dnevno, skupno 394.200 dinarjev, podpora 150 oskrbovanec po 30 dinarjev z božičnico, skupno 58.500 din, vzdrževanje postelj, kurjava in razno 95 tisoč 300 din. Mestna ljudska kuhinja stane mestno občino letno 399.100 din. K temu še pridejo redne mesečne podpore s skupnim zneskom 15.000 din, potem drva, ki jih dobi 500 mestnih ubožcev — skupna vrednost 60.000 din. Šest okrajnih predojstojnikov dobi po 200 ur mesečno za uporabo in čiščenje lokalov, skupna letna postavka 14.400 din.

Dojem gre za starostno skrbstvo 1 milijon 767.120 din, žrtvuje mariborska mestna občina za mladinsko skrbstvo v smislu novega proračuna 1.001.370 din. Posamezne postavke mladinskega skrbstva so sledeče: stalne podpore 162 otrokom po 50 do 300 din mesečno v skupnem znesku 212.580 din. Za obleko perilo in obutje 50.000 din. Sledijo razne podpore: društvu Dijaške kuhinje 20.000 din, združenju Vajenski dom (kot drugi obrok subvencije 200 tisoč din) 20.000 din, za Jęgličev aka. demski dom v Ljubljani (drugi obrok subvencije 200.000 din) 20.000 din, Podpornemu društvu klasične gimnazije 1500 din, Podpornemu društvu realne gimnazije 1500 din, Podpornemu društvu nepopolne realne gimnazije 1500 din, Podpornemu društvu državne učiteljske šole 1000 din, Udruženju vojnih invalidov v Mariboru 3 tisoč din, Zvezi Malostrovnih borcev v Mariboru 10.000 din, Podpornemu društvu slepih v Ljubljani 1000 din, Podpornemu društvu za gluho-muho mladišo v Ljubljani 1000 din. Za podpore revnim dijakom je predvidena postavka 15.000 din.

Za mestni mladinski dom žrtvuje mariborska mestna občina sledeče zneske in sicer za dnevno zavetišče: plače in nagrade osebju 41.270 din, hrana 100 gojencom in osebju 72.290 din, razni drugi stroški 42.560 din. Pri Dečji postaji pa so sledeči izdatki: plače in nagrade osebju 24.200 dinarjev, hrana 30 gojencom in osebju 60 tisoč 230 din, za obleko, perilo, posteljnine in obutev gre 16.970 din, za druge razne stroške 26.900 din.

no in obutev gre 16.970 din, za druge razne stroške 26.900 din.

Razen tega skrbi mestna občina tudi za 14 otrok, ki se nahajajo v tujih zavodih. Za te otroke gre 150 do 580 din mesečno, letni izdatek 45.360 din. Mlečna kuhinja Zdravstvenega doma dobi skozi 9 mesecev po 2000 din, skupno 18.000 din. Na morje v Dom Jadranske straže v Bakru pojde letos 60 otrok, za katere je predviden znesek 30.860 din. Na Pohorje v Dom kraljice Marije pri Sv. Martinu pojde 110 otrok. Za te je predviden znesek 55.000 dinarjev. Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru pa dobi kot anuiteto posojila 14.340 din.

V proračunsko poglavje mladinskega skrbstva pride še otroško igrišče z izdatkom 9 tisoč din, potni stroški pri odpravi in nadzorovanju otrok, ki se nahajajo v jeji na deželi z zneskom 6.000 din, potem mestno dnevno zavetišče v V. mestnem okraju, kjer gre za plače in nagrade osebju 20.160 din, za hrano 90 gojencom in osebju 67.520 din, za razne druge stroške pa 57.530 din. Potem dobi še zavod šolskih sester prispevek mariborske mestne občine otroškemu vrtcu za 40 revnih otrok v znesku 15.000 din, dočim znaša letni honorar generalnemu varuhu 10.000 dinarjev.

Za delavsko skrbstvo je predvidena v novem proračunu postavka 1.060.000 din. Od tega skupnega zneska gre za podpore brezposelnim delavcem v smislu pravilnik. ka mestne občine in naredbe banke uprave o podpiranju brezposelnih in pobujanju delamrznosti 120.000 din, za izredne podpore brezposelim iz 10 odstotne določke na državne direktne davke, takozvane socialne davčine, 850.000 din, v penzijski fond za mestne delavce kot prispevek mestnim podjetjem 80 tisoč din, za vzdrževanje Delavskega azila v Gregorčičevi ulici, ki žal še danes ne služi svojem pravemu namenu, pa 10 tisoč din.

Sledijo še razne skrbstvene zadeve: pravozi v Maribor pristojnih ubožnih oseb, ki so preračunani na 20.000 din, pomoč brezstanovanjem z zneskom 50.000 din, zdravila in bolniške pristojbine z mesečnim honorarjem zdravniku po 2.000 din, v skupnem znesku 250.000 din, podpore siromašnim vojnim obveznikom 10.000 din, prispevek premoženjski upravi Mestnih podjetij k anuitetni službi za delavsko kolonijo 412.500 din.

Zal pa ni zaslediti v novem proračunu postavke o novi mestni oskrbnici, ki bi bila preprečna in za katero so bili v svojem času izrednih proračunih predvideni zadnji zneski. Ob priliki nedavne proračunske razprave so se čule sicer nekatere obljube glede nove mestne oskrbnice. V samem proračunu pa ni nobenih konkretnih sledov, ki bi kazali na dobro in resno voljo pri ureditvi tega nujnega mestnega socialnega vprašanja.

Pepelnična kuharska razstava

Letos je bila izpopolnjena s pokušnjo 18 do 20 vrst najboljših vin iz ljutomersko-jezulemskih vinogradov

Maribor, 22. februarja
Vsakoletna pepelnična kuharska razstava gospe M. Zemljičeve ima svoj sloves. Postala je nekakša stalna ustanova, s katero se Maribor lahko ponaša, saj je v naši državi precej večjih mest, ki se ne morejo »opahati« s tako vsakoletno tradicionalno ustanovo. Seveda je takšna pobuda združena z velikim naporom in rizikom, pa tudi materialnimi žrtvami. Zato zasluži gospe M. Zemljičevi, ki jo vodi, posebno priznanje, saj predstavlja ta razstava pridobitev vsega Maribora, katerega gostinski sloves je s tem znatno povzdignjen.

Kuharska razstava je namreč delo prvostopnih strokovnjakov, svetovno znanega kuharja, ki je stalno nameščen pri gospe M. Zemljičevi. O tej razstavi so se pohvalno izrazili znani strokovnjaki na lufalskem področju. Tudi letošnja razstava je nudiла pestro sliko izbranih specialitet, ki spadajo v najrazličnejša področja sodobne kuharske spretnosti in mojstrske večine. Mariborske in okoliške gospodinjice so si z zanimanjem in priznanjem ogledale neštete mesne, ribje, pečevne, zelenjavne in druge specialitete, ki so bile razstavljene.

Letošnja kuharska razstava pa je bila izpopolnjena z vinsko pokušnjo, 18 do 20

vrst najfinjših vin iz ljutomersko-jezulemskih vinogradov je zgornjo pričalo o visoki stopnji našega kletarstva, saj so razstavljena vina specialitete, ki vzdržijo najstrožjo kritiko najboljših vinskih poznavalcev in strokovnjakov.

Vse dan je bilo na pepelnico pri gospe M. Zemljičevi živahno vrvenje. Vsi so bili zadovoljni, vsi so prišli na svoj račun: gospodinjice, ki kažejo vneto prizadevanost za spopolnitev svojega znanja in svojih izkušenj v kuharskih zadevah, pa tudi ljubitelji izbranih vin, ki so si lahko privoščili prvostopno, izborno kapljico.

Upamo, da se bo tradicija vsakoletne kuharske in vinske razstave nadaljevala ter spopolnjevala ter da bo izdatno širila gostinski sloves našega mesta.

— Most se je podri pod težo tovrnega avtomobila, ki je zgrmel v potok Gunjo v Dubrovniku. Le z največjo težavo so potegnili tovorni avto iz potoka. Pred nedavnim se je, kakor smo poročali, podri most ob Kamniškem klancu. Ti primeri kažejo, da bi sreski cestni odbori morali posvetiti takšnim mostovom nekoliko več pažnje.

In tako so minile vesele urice do polnoči. Tik pred ponočjo sta pohitela na prost.

Tedaj pa je neznanca zunaj pred dvorano potegnila krinko z obraza. On se je zamajal od presenečenja. Ostrmel je in zril topo pred se. Najraje bi se bil pogreznil v zemljo.

Maska je bila njegova — žena.

Doma se je potem pričel — pravi ples...

Druga maskarada.

»Vse bi dal za vas,« ji je goreče dopovedoval in jo še tesneje privil k sebi. Lepa maska, dražestno telo.

»Moje ste v priljubljenosti, nedosegljiv moje.«

»Ženske venomer mislite na hinavščino, pa premalo računate s moškimi bistvom.«

»No, no...«

»Kaj bi človek dal, če bi bil...«

»Kaj bi dal? Dvomim, da sploh kaj imate. Takšni mladi, aarmaniti gospodje, ki stikate po maskaradah in redutan, ste navadno ko cerkvene miši.«

To ga je nekoliko užalilo.

»Pa če vam pam pri tej priti 5000 din?«

»Ni veliko. Nekaj pa je vasena. O tem bi lahko govorila.«

Komaj par ur je bilo od tega, ko si je bil pri svojem zadnjem prijatelju izposodil 5000 din, ki nek nujno izplačilo. Sedaj je potegnil masko v zadnji kot bara.

Tam ji je potlačil v njeno krasno oblikovano desmo vseh pet jurjev. Ni odklonila. Vzela jih je in se nasmešnila. Računal je morebiti drugače. Čakal je, da mu denar vrne.

O polnoči je potegnila krinko z obraza. On je stal ko ukupan. Bila je mlada lepa gospa, pri kateri je bil dolgo na brani in stanovanju, pa ji je ostal dočim lep jurje.

Nekaj teh jurjev je sedaj našla. Kavaliar pa je izginil ko kafa.

Za mariborske invalide razveseljiva vest

Mariborske okrožne sodišče dobi svoje invalidske sodišče

Maribor, 22. februarja
Mariborski invalidi so svojčasno z veseljem doznali vest, ki so jo objavili tudi nekateri listi, da dobi tudi mariborsko okrožno sodišče v smislu novega zakona svoje invalidske sodišče, ki naj bi reševalo nujne invalide zadeve. To veselje je bilo umljivo, saj bi ostala pohabljenost v tem primeru prihranjena pot v Ljubljano oziroma v Zagreb.

Zal pa ni še do danes pričel poslovati pri mariborskem okrožnem sodišču oddelek za invalide zadeve. Na tukajšnje sodišče prihajajo vojni invalidi, vdove in sirote, ki želijo pojasnil v raznih zadevah. Tukaj pa izvedo na veliko žalost, da tak-

šnega oddelka še ni in da še ni mogoče točno povedati, kdaj bo ta oddelek pričel poslovati.

Prizadeti invalidi prihajajo nemalokrat po več ur daleč iz okolice v Maribor. Njihova težnja pot je zaman, brezuspešna. Upa-ti je, da bi se ta zadeva čim preje rešila in da bi vojni invalidi dobili točne informacije o tem, kako je z napovedanim invalidskim oddelkom pri okrožnem sodišču v Mariboru. Invalidi pričakujejo, da bodo dobili konkretno pojasnilo v tej stvari na zborovanju 26. t. m., na katerem bo predsednik tukajšnje organizacije Zdrženja vojnih invalidov razlagal in tolmačil določbe nove invalidske uredbe.

V vinogradih je že veselo

Toplo vreme zadnjih dni je omogočilo, da so se v vinogradih pričela pomladanska dela

Ljutomer, 22. februarja
Nenavadno toplo in mlo vreme v zadnjih tednih je po naših ljutomerskih in sosednjih vinogradih izbabilo vinogradnike, da so pričeli s pomladanskimi deli. Povsod so preko zime zgrigolali, gnojili pa so že jeseni, deloma pa sedaj spomlad. Povsod, kjer so vinogradi, so ljudje veseli in prepevajo. Ljudje na toplem pomladanskem, oziroma še zimskem solncu, opravljajo težka vinogradska dela. Pričeli so že rezati trte, postavljati kole in saditi nove trte. Ponekod so že pričeli polagati nove nasade, s katerimi je mnogo dela. Vinogradniki so sicer veseli, da so lahko opravili vsa dela tako rano, ker bodo potem lažje in brez skrbi obdelovali polje. Na drugi strani pa so spet v skrb, ker če bo to toplo vreme še trajalo, utegne tr-

ta pogneti prerano poganjke, ki bi jih pomladanska slana lahka pomorila.

Lanski pridelek so vinogradniki še precej ugodno prodali. Povpraševanje po ljutomerskih vinih je bilo precejšnje in so bile po daljšem presledku precej ugodne kupčije. Posebno po sortiranih vinih je bilo povpraševanje večje. Vina iz leta 1937 je že zmanjkalo, od l. 1938 pa ga je še na zalogi. Upamo, da bo sedanji vinski sejem v Ljutomeru privabil mnogo kupcev, ki bodo kupili vino, da bo prostor za novo.

Pravijo, da bi letos še več vina, kakor lani. To sklepajo iz tega, ker so na god sv. Neže stale mlake po cestah. Da bi ga le res bilo mnogo, da bi si naši vinogradniki, ki so zaradi zadnje krize mnogo trpeli, spet nekoliko opomogli.

Mariborske in okoliške novice

— Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Ludovik Turk, sin gostilničarja, in Gizela Feti, zasebnica iz Murske Sobot; Mihael Leskovar, delavec, in Elizabeta Harka, pletilja, ob Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Franc Rancinger, žel. kretničar, in Jožefa Žagar, zasebnica, iz Poljan; Viktor Čaks, tov. delavec, in Ivana Stameo, tkača, Milnska ulica 47; Franc Rotman, tkalec, in Marija Edelbacher, delavka, Peke 11; Jurij Zvernik, sin posestnika, in Marija Čoh, hči, pristavnika, Dolnja Potehova 16; Stefan Peršuh, posestniški sin in Marija Medved, posestnica, hči, iz Cirikov; Alojzij Šter, tov. delavec, in Marija Snedec, posestnica, hči, Plinariška ulica 29; Ignac Lipavac, grafik, Delavska ulica 13, in Ana Golob šivilja, Ljubljanska cesta 46; Janez Rat, poljski delavec, Svetina, in Julija Gorican, služkinja, Pobrežje; Janez Horvat, tov. ključavničar, Limbuš, in Julijana Petak, kuharica, Studenci; Rudolf Škerbič, krojaški pomočnik, in Marija Meglič, služkinja, oba iz Maribora; Boštjan Kosar, livar državnih železnic, in Jožefa Puman, šivilja, oba Studenci; Franc Danilo, tkalec, in Jožefa Privoznik, tovarniška delavka, oba Pobrežje; Maks Klethofer, kov. pom., in Katarina Zmasek, tkača, oba Pobrežje; Rudolf Klisinger, trgovski sodnik, in Ljudmila Škamlec, vzgojiteljica, oba v Ljubljani; Karel Vezjak, trgovec, Cankarjeva ulica 2, in Elfrida Pechara, zasebna uradnica, Studenci; Ivan Herga, tovarniški delavec, in Marija Drovenc, kuharica, oba Pobrežje; Josip Čmok, mizarški pomočnik, Gozdna ulica 6, in Pavla Domanjč, šivilja, Radvanje-Nova vas; Ivan Krečič, krojač, in Alojzija Boštjančič, služkinja, oba Radvanje; Friderik Weiss tovarniški ključavničar, Magdalena ulica 36, in Marija Babič, apretirka, Pobrežje; Anton Maček, pom. del. drž. žel., Spodnje Radvanje, in Neža Lesnik, kuharica, Pobrežje; Alojzij Gasperič, pom. delavec, Pobrežje, in Justina Jurše, pos. hči, Sv. Jernej pri Ločah; Franc Nerat, mizarški pomočnik, in Barbara Dvorščak, bivša služkinja, oba Tezno; Rudolf Dasko, pom. delavec, in Justina Kraut, Pregljeva ulica 3; Josip Koje, skladišničar drž. železnice, in Franciška Sotlar, oba Pobrežje; Maks Vodopivec, ključavničar, drž. železnice, in Zofija Debenjak; Ciril Pažek, posestnik, in Amalija Založnik, hči posestnika; Jurij Altavner, splavar, in Amalija Koren; Ferdinand Ledvinka, usluž. bencni pri falski elektrarni, in Dana Novacek; Fr. Lubelj, čevljarški mojster, in Marija Anticomin; Anton Kelenberger, splavar in Marija Končnik; Matej Busdon, mehanik, in Biserka Alfrjev. Bilo srečno!

— Tujakoprometna zveza »Putnik« v Mariboru vodi tehnične priprave za izdajo kolektivnega propagandnega prospekta Gornje Savinjske doline. Posebno pozornost posveča Zveza predvsem prvostopnemu silikonnemu materialu ter zbira po možnosti še neobjavljene, v propagandne svrhe učinkovite slike v postev pridelke moti-vi iz Gornje Savinjske in iz Logarske doline, predvsem Mozirje, Ljubno, Gornji Grad, Luče, Solčava, sama Logarska dolina, Robanov kot, Mozirake planine, Ra-duha, Savinjske Alpe v okviru Logarske doline itd. Tujakoprometna Zveza »Putnik« v Mariboru prosi fotografije in fotomaterije, da ji v gornjo svrhu stavi na razpolago prvostopne slike iz navedenih predelov. Obenem naj javijo cene za posamezne fotografije, oziroma pogoje za re-produkcijo. Slike naj se pošljejo čim prej na naslov Tujakoprometne Zveze »Putnik« v Mariboru, Trg svobode-Grad.

— Ljubska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. uri bo tolmačil dr. Andrija Štam. par film o življenju na Kitajskem. Jutri v petek pa predava na osnovi skiptičnih slik in kratkega filma o Novi Ameriki. Dr. Andrija Štamper je prepotoval Ameriko l. 1931 in 1932. Pokazal bo prirodo in prebivalstvo Amerike, gospodarstvo in socialno strukturo. Predavatelj tolmači jasno in poljudno med drugim tudi potek gospodarske krize iz l. 1929. Rooseveltov program in njegovo izvedbo, odnos kapitala do dela in skuša povsod nakazati tudi smerice bodočega razvoja. Kakor s svoji predavanjem o Kitajski, je vzbudil odlični znanstvenik in predavatelj tudi v svoji predavanjem o Novi Ameriki največje zanimanje tako v Zagrebu kakor tudi v Beogradu v ponedeljek 27. t. m. bo predaval dr. Željko Jiroušek asistent na univerzi v Zagrebu o romanski in gotični umetnosti na Hrvaškem.

— Osebo vesti. S predstoječstva tukajšnje mestne policije je premeščen pristava v notranje ministrstvo g. Milorad Lazarevič. — V Maribor je premeščen

strojevodja Franjo Skoflek iz Zagreba, iz Maribora v Zagreb pa g. Jakob Tončič.

— Večerašnji ribji trg ni bil bogve kako založen. Prodajali so girlice po 12, sar-delice po 12, barbone po 34, orade po 34, mole po 22, karpe po 12, ščke po 18, belice pa po 8 dinarjev za kg.

— Zena gimnazijskega ravnatelja okra-dena. Tukajšnji policiji je prijavila soproga gimnazijskega ravnatelja Kristina Prijateljeva, da ji je na trgu izmaknil nekdo ročno torbico, v kateri je bilo nekaj drobita, rožni venec in drugi predmeti. Škode ima okoli 250 din.

— Odprta noč in dan so groba vrata. Na Betnavski 35 je umrl posestnik Pavel Pivko, star 62 let. Blagi pokojnik je brat nepozabnega carzanskega junaka dr. L. Pivka. — V splošni bolnici je umrl učitelj Anton Breko, star 27 let. V Smetanovi 59 je preminila stavbenikova soproga Marija Nekrep, stara 45 let. V Slovenski ulici 60 pa je umrl zasebnik Josip Hale-ker, star 65 let. Žalujočim naše globoko sožalje!

— Materinski tečaj. Snoti je predavala v polni dvorani Ljudske univerze v okviru materinskega tečaja tukajšnjega Zenskega društva F. Hočevarjeva v zgoščenih obirih je razpravljala o delu žene za ženo in otroka. Sledilo je poročilo MZZ v Edinburghu. Navzoče žene so sprejele zanimiva in poučna izvajanja odlične predavateljice s toplim priznanjem. V sredo 1. marca pa predava prof. dr. Gogala iz Ljubljane o temi: »Našim rodbinam manjka očeta«. V četrtek 2. marca pa predava prof. Černejeva o napakah v značaju otrok.

— Obsejne novice. V Zgornji Kungoti je v teku akcija za elektrifikacijo te obsejne naselbine. — Na pustno nedeljo je priredila agilna podružnica CMD v Zgornji Kungoti igro »Gospa Kordula« in »No-coj je en lep večer«. Ljudi je bilo toliko, da niso našli več prostora v prepolni dvorani.

— Razne novice. Sletna posestnikova hčerka Marija Parklić s Pobrežja je se-gla pomotoma po octovi kislini. Prepeljal jo so jo v bolnico. — Natakart Drago An-trih je našel v neki tukajšnji starnarini svoj plašč, ki so mu ga pred dnevi ukradli in ki ga je tat prodal starnarju. — 17-letni posestniksin Ervin Mom iz Pekar je padel na dvorišču in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico. — Na vo-galu Tyršve in Slovenske ulice je podri kolestar Viljem Grosnik upokojenega viš-jeja policijskega stražnika Srečka Saksi-do iz Gregorčičeve ulice 8. Saksida je do-bil pri tem lažje poškodbe. — V tukajš-njo bolnico so prepeljali 46letnega po-možnega delavca Franca Kocjana iz Stu-dence. Pri prenašanju nekega stroja mu je po nesreči padel stroj na desno nogo in mu jo zdrobil v gležnju.

— Ljubitelji pitčarjev so se sestali pred-snočnim pri Zamoru. Zborovanje je otvo-rii in vodil predsednik ravnatelj Klobuč-er. Mariborski klub ljubiteljev pitčarjev se je v smislu sklepa prilagodil novim društvenim pravilom.

— Redek polaj je v naših krajih ka-ča, ki bi se v februarju prikazala na je-meljiskih površini. Posestniški sin Tomaž Senjor iz Žvaba pri Sv. Tomažu je našel te dni 80 cm dolgo belousko. Pravijo, da je taka kača zdavljena le proti kačkemu piku pri živini. Pri ljudeh pa pomaga pri revmatičnih boleznih.

— Vlnska razstava in sejem bosta 28. t. m. pri Zavratniku v Ljutomeru.

— Domačiji gore. V Kančevih je zgo-rel hlev posestnika Janeza Sraja. Tudi gospodarsko orodje je zgorelo. Škode je okoli 35.000 din. V Velikih Dolencih pa je zgorelo oštrešje precej velike stanovanjske hiše posestnice Marije Barbarič.

— Najlepše maske. Na pustni reduti ISSK Maribora je dobila prvo nagrado najlepše maske gospe Vikica Maverjeva. Drugo nagrado je dobila gospa Greta Muhičeva. Sledijo gđ. Vilma Kišova, ga Pav-la Perglerjeva in ga Ilona Frasova.

— Piskovke so se pojavile pri Sv. Mi-klavžu pri Mariboru. V par dneh so jih polovili 12.

— Nove tablice. Po ulicah nameščajo sedaj nove hišne tablice z uličnimi napi-si in hišnimi številkami. Tablice so rdeče, oziroma bele barve. Pravijo, da bi mora-le biti izdelane v smislu predpisov v dr-žavnih barvah.

— Smrt veseljaka. Na pustni torek po-poldne je popaval v gostini Lebe v Reki pri Hočah 69-letni občinski revež Franc Krojs. Dobre volje je šel na Pohorje in se oglašil pri posestniku Visočniku, proseč

ga, naj mu da pijače. Visočnik pa je videl, da je Krojs pijan in mu vina ni hotel dati. Veselo vriskajoč se je Krojs vrčal iz vi-nograda, na povratku pa je stopil preveč na rob lehe, zemlja se je udala in padel je 2 m globoko naravnost na glavo. Udaril je ob oster rob in si prebil lobanjo. Krojsa sta našla drugi dan France Krojs in Fran-ce Visočnik mrtvega. Komisija je ugotovi-la, da je bil nesrečen takoj mrtve.

— Dober dan mariborske policije. Mariborska policija je imela izredno dober dan, saj je polovila več nevarnih vlomil-cen in tatov. O aretaciji Josipa Poša, ki je kradel po podstrešjih, smo že poročali. Pod težo dokazov je priznal 18 vlovov, in zdaj si bodo hišni posestniki pred njim oddahnil.

— Ivan Soršak, ki so ga areti-rali zaradi ženitvenih sleparij, je priznal, da je v Gradcu osleparil neko žensko za 600 mark. Pri njem so našli v suknjicu za-šitih v obeh rokavih po 300 din in v čev-ljih skritih 120 din. Naglo je policija tudi izsledila slikarskega pomočnika Mirka Ko-žuha, ki je na mariborskem kolodvoru iz-maknil celjskemu trgovcu Ludviku Rajhu kovčeg z raznimi predmeti v vrednosti 5000 din. Naposled je policija pojasnila tudi vlom v stanovanje trgovca Babiča na Tr-gu svobode 3., ki mu je podjeten tat pred dnevi odnesel za 15.000 din zlatnine in pe-ri-la. V Gorisnici so namreč aretirali 41-letnega Gašperja Pepelnika, na katerega domu so našli skoraj vse ukradeno blago.

— Čigava je lobanja? Brezposelni spla-var Danilo Frajle in čevljarški pomočnik Ignac Marín sta večeraj, kakor navadno večkrat na teden, iskala na desnem drav-skem bregu pod Zrkovsko cesto staro že-lezje, ki ga z drugimi odpadki vdr siplje proti Dravi. Ko sta tako stikala po starem železju, pa je Marín nenadoma opozoril svojega tovariša na neki »pisker« v bližini. Pogledala sta, kakšen pisker je neki ovit v bel papir. Ostrmela sta. Bila je lobanja brez las, ob sencih kri, na lo-banji le malo mesa in še to je bilo oglo-dano. Lobanja je ležala nekako 6 m nad Dravo v nadaljevanju kanala, ki se prav na tem mestu zliva v Dravo. Frajle in Marín sta lobanjo zavila vpa pir in sta jo nesla na orožniško postajo na Pobrež-ju. Orožniki so lobanjo izročili posebne-mu oddelku tukajšnje bolnice, kjer bodo skušali sedaj dognati, ali gre za možko ali za žensko lobanjo. Sporedno o tem pa po-izvedujejo orožniki, da bi dognali potreb-ne sledove, ki naj bi pojasnili vzroke smr-ti človeškega bitja, katerega lobanjo so našli na omenjenem mestu. Med ljudmi se širijo v zvezi s to najdbo najrazličnej-še govorice, ki pa so zaenkrat povsem ne-umestne ter neutemeljene. — V bolnici se je izkazalo, da je lobanja pasja.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 23. februarja, ob 20. uri: »Na le-den plošč«. Red. A.

Petek, 24. februarja: Zaprt.

Sobota, 25. februarja, ob 20. uri: »Proda-na nevesta«. Premiera. Red C.

— Premiera Smetanove »Prodane neveste« je določena na soboto, 25. t. m. V operi nastopi med drugimi Igičeva kot prodana nevesta, Anžlovar kot kmet Krušina, Ma-novevski kot Janko, Kecal pa poje Pavle Kovič, ki je v tej vlogi že pred leti zelo uspešno nastopal.

Novice

z Murskega polja

— Sokolska četa pri Mali Nedelji je najmarljivejša v župi. V nedeljo je agilna sokolska četa pri Mali Nedelji polagala na občnem zboru račun o delu v preteklem le-tu. Kljub raznim oviram je četa delovala v preteklem letu zelo agilno in se je v pol-ni meri zavedala svojih nalog in svojega poslanstva, ki ga vsi v tem lepem, idilič-nem kraju. Občni zbor je vodil agilni dol-goletni starosta br. Čeh, ki je uvodoma na-sleval na prvega Sokola v državi kralja Petra II. tepe besede, navzoči pa so mu vzklikli krepak zdravje. Pozdravil je de-legata matičnega društva in vse navzoče. Iz posameznih poročil funkcionarjev je bilo razvidno vsestransko in plodonosno delo čete bodisi na tolovadnem, bodisi na pro-svetnem polju. Številne prireditve kakor akademija, proslave, igre itd. so privabile mnogo Sokolov in nesokolov v prijeten dom. Tudi knjižnica in čitalnica, ki po-stuje vsako nedeljo je bila zelo dobro ob-takana. Malonedeljski sokolski diletant so znani po vsem Murskem polju in še daleč naokrog. Delegat matičnega društva je ze-lo pohvalil agilno in požrtvovalno delo ma-lonedeljskih Sokolov in postavil četo za vz-gled vsem četam in društvom. Občni zbor je soglasno sklenil, da prične že letos s povečavo doma, kar si je postavil kot cilj dela v okviru sokolske Petrove petletke. Dom, posebno pa garderobe in shrambe za ogromen inventar je premajhen, tako da morajo sedaj shranjevati kulise po vsej vasi. Pri takem delu zasluži četa vso ma-terialno in moralno podporo od strani čla-ntstva in drugih. Pri volitvah je bil izvoljen za malenokostni spremembi dosedanj o-dbor z agilnim starostar br. Čehom na čelu. Malonedeljski sokolski četa! — Je tako naprej, ker le pri takem složenem sokolskem delu je zmaga naši sokolski ideji zasigu-rana. Zdravo!

— Dvojni jubilej. V Veržju sta v sredo obhajala tridesetletnico poroke g. Rudolf Pilberšek in njegova soproga Neža rojena Kovacič. Kljub visokemu jubileju sta oba čila in zdrava. G. Pilberšek je obenem ob-hajal štiridesetletnico odkar se je izučil tiskarske obrti. K dvojemu jubileju naše čestitke.

— Velik uspeh igre na ljutomerskem so-kolskem odru. V soboto in nedeljo so di-lantje ljutomerskega Sokola vpriporili zna-no komedijo v treh dejanjih »Pred poroko«. Igra je pod večjo režijo br. Stoparja doži-vela prodoren uspeh. Vsi igralci so častno rešili svoje vloge in se bili nagradjeni z gromkim aplavzom. Velika dvorana Sokol-skega doma je bila obkrajnabitno polna, kljub temu, da imajo vsako soboto in vsa-ko nedeljo kmo predstave v Ljutomeru ve-liko privlačnost.

— Tudi malonedeljs